

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ НЕВЕСИЊЕ

Година XLVI

Број 7/2019

18.05. 2019.године

61. На основу члана 59. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16), а у вези са чланом 3. и 7. Закона о рачуноводству и ревизији РС („Службени гласник РС“, број 94/15) и члана 67. Статута општине Невесиње („Службени гласник општине Невесиња“, бр. 6/17), начелник Општине Невесиње доноси:

ПРАВИЛНИК

О РАЧУНОВОДСТВУ, РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА И РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПРОЦЈЕНАМА ЗА КОРИСНИКЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ НЕВЕСИЊЕ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се организација и функционисање система књиговодства и рачуноводствене функције и примјена рачуноводствених процјена и политика у припреми финансијских извјештаја за кориснике буџета Општине Невесиње (у даљем тексту: буџетски корисници). Основе за овај Правилник су: Закон о рачуноводству и ревизији РС („Сл. гласник РС“, број 94/15), Закон о трезору („Сл. гласник РС“, број 28/13 и 103/15), Закон о буџетском систему РС („Сл. гласник РС“, број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16), Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у РС („Сл. гласник РС“, број 115/17), Правилник о измјени и допунама правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, (Сл. гласник РС“, број 118/18), Правилник о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Сл. гласник РС“ 98/16), Правилник о финансијском извјештавању буџетских корисника („Сл. гласник РС“, број 15/17) и други прописи из ове области, Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор (МРС-ЈС), примјењени у складу са Правилником о

примјени Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор („Сл. гласник РС“, број 128/11), укључујући сва остала пратећа документа релевантних институција.

Члан 2.

Сврха доношења овог Правилника је да на јединствен начин уреди систем књиговодства и рачуноводства за све буџетске кориснике Општине Невесиње како би се обезбиједило поштовање рачуноводствених начела и принципа уредног књиговодства, те конзистентна примјена прописа и усвојених рачуноводствених политика, чиме се обезбјеђује поуздана подлога за припрему финансијских извјештаја према прописаним оквирима.

Циљ је да се омогући уредно, једнообразно и свеобухватно евидентирање пословних догађаја, те на вријеме открију и спријече погрешна евидентирања, у настојању да се осигура објективно и фер финансијско извјештавање, на начин да се задовољи широки спектар интереса њихових корисника.

Члан 3.

Појам *књиговодство* обухвата прикупљање, класификовање, евидентирање и сумирање пословних трансакција, те чување оригиналне пословне документације.

Под *рачуноводством* се поразумијева систем чије функционисање обезбјеђује информације о приносном, имовинском и финансијском положају, токовима готовине, промјенама на властитом капиталу и другим финансијским и нефинансијским информацијама значајним за екстерне и интерне кориснике финансијских извјештаја.

Под *буџетским корисницима* из члана 1. овог Правилника, подразумевају се сви корисници буџета Општине Невесиње који су у складу са законом регистровани код Одјељења за финансије у Општинској управи као потрошачке јединице:

1. корисници чија је главна књига у цјелости саставни дио главне књиге трезора Општине

- органи Општине : Скупштина општине, Начелник, Општинска управа (по потрошачким јединицама) и остали корисници (субјекти који се у цјелости финансирају из буџета Општине, директно или индиректно),

Систем локалног трезора Општине чине систем главне књиге локалног трезора, који обухвата главну књигу и помоћне књиге трезора и систем јединственог рачуна трезора, које чине рачуни јавних прихода, трансакциони и инвестициони рачуни, те рачуни посебних намјена отворени код банака, по одобрењу Министарства финансија РС, након сprovedене процедуре јавне набавке.

Фер (поштена) *вриједност* је износ за који средство може да буде размјењено, или обавеза

измирена, између обавијештајних и вољних страна у независној трансакцији.

Пословни догађај-догађај који је стварно настао, чији је настанак потврђен писаном исправом, изражен финансијском вриједношћу, која изазива промјену економске ставке.

II КЊИГОВОДСТВЕНЕ ИСПРАВЕ

Члан 4.

(1) Књиговодствена исправа (у материјалном или електронском облику) је писани документ о насталом пословном догађају којим су обухваћени сви подаци неопходни за књижење у пословним књигама, потписан од лица која су овлашћена за састављање и контролу књиговодствених исправа.

(2) Књиговодствене исправе се састављају на мјесту и у вријеме настанка пословног догађаја, осим оних исправа које се састављају у књиговодству буџетског корисника.

(3) Фотокопија књиговодствене исправе може бити основ за књижење пословног догађаја, само под условом да је на њој наведено мјесто чувања оригиналне исправе, са потписом одговорног лица.

(4) Књиговодствена исправа примљена у електронском облику сматра се вјеродостојном под условом да је потписана на начин утврђен Законом о електронском потпису Републике Српске.

(5) Буџетски корисници својим актима одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промјене, састављање исправе о пословној промјени и уређују кретање књиговодствених исправа.

Члан 5.

(1) Књиговодствена исправа мора бити потпуна, истинита, рачунски тачна и уредна, састављена тако да омогућава потпун увид у вјеродостојност документа.

(2) Контролу књиговодствених исправа не могу да врше лица која су материјално задужена за имовину на коју се исправе односе.

(3) Лица одговорна за састављање и контролу књиговодствених исправа својим потписом у писаном или електронском облику потврђују да је књиговодствена исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја на који се односи.

(4) Лица која састављају и врше пријем књиговодствених исправа дужна су да потписану исправу и другу документацију у вези са насталим пословним догађајем књиговодству доставе одмах по изради, односно пријему, а најкасније у року од три дана од дана када је пословна промјена настала, односно дана када је књиговодствена исправа примљена.

Члан 6.

(1) На основу вјеродостојних књиговодствених исправа уредно попуњених и овјерених од одговорних и овлашћених лица, буџетски корисници укључени у трезорско пословање

попуњавају прописане обрасце за трезорско пословање буџетских корисника, на основу којих се финансијске трансакције уносе у систем главне књиге трезора.

(2) Изузетно унос финансијских трансакција у систем трезорског пословања врши се непосредно са књиговодствених исправа, односно без попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника, код аутоматизованих процеса инсертовања банковних фајлова, књижења банковних извода, исправљања системских грешака и погрешних уноса и слично.

(3) У обрасцима за трезорско пословање буџетски корисници попуњавају све сегменте буџетског рачуноводственог поља, на начин утврђен прописима којима се уређују буџетска класификација, садржина рачуна и примјена контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова.

(4) Министарство упутством прописује форму, садржај, начин попуњавања, достављања, контроле и уноса образаца за трезорско пословање буџетских корисника у систем главне књиге трезора.

Члан 7.

(1) Књиговодствене исправе чувају се у изворном материјалном и електронском облику, у облику електронског записа или на микрофилму.

(2) Платне листе и аналитичке евиденције о платама, исправе којима се доказују власништво и власнички односи на непокретностима и хартијама од вриједности чувају се трајно.

(3) Књиговодствене исправе на основу којих су подаци унесени у пословне књиге увају се најмање пет година или дуже, ако су посебним прописима одређени дужи рокови за чување појединих врста исправа.

(4) Рок за чување књиговодствених исправа почиње по истеку посљедњег дана обрачунског периода на који се односе пословне књиге у које су унесени подаци из тих исправа.

(5) Оригиналне књиговодствене исправе чувају се у просторијама буџетског корисника.

III ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ

Члан 8.

(1) Пословне књиге представљају једнообразне евиденције о стању и промјенама на имовини, обавезама, властитим изворима, приходима и приливима и расходима и одливима.

(2) Пословне књиге чине: помоћне књиге, главна књига и дневник трансакција.

(3) Помоћне књиге представљају аналитичке евиденције које се успостављају и воде за поједине врсте имовине и обавеза, у складу са специфичним захтјевима и потребама специфичне дјелатности буџетских корисника.

(4) Помоћне књиге главне књиге трезора чине:

а) Евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу набавке,

б) Евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу обавеза,
в) Евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу поравнања и

г) Евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу потраживања.

(5) Главна књига је систематска евиденција у којој се приказују стање и промјене на имовини, обавезама, властитим изворима, приходима и приливима и расходима и одливима у току обрачунског периода и која представља основу за израду финансијских извјештаја.

(6) Главну књигу буџетских корисника унутар система трезорског пословања чини евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу главне књиге трезора.

(7) Дневник трансакција је хронолошка евиденција која се системски креира уносом података у помоћне књиге и главну књигу.

(8) Пословни догађаји настали у току обрачунског периода уносе се у пословне књиге према редослиједу њиховог настанка.

(9) Пословне књиге буџетских корисника воде се по систему двојног књиговодства.

Члан 9.

(1) Поред пословних књига корисници буџета воде и помоћне пословне евиденције:

- а) књига улазних рачуна,
- б) књига излазних рачуна,
- в) књига благајне,
- г) регистар плата,
- д) пореска евиденција и
- ђ) база података о добављачима и слично.

(2) Број и садржај помоћних књига и помоћних пословних евиденција, начин њиховог вођења и повезивања са главном књигом и слично, буџетски корисници уређују својим општим актом у складу са важећом законском регулативом.

Члан 10.

(1) Пословне књиге буџетских корисника у систему главне књиге трезора отварају се приликом почетка обављања дјелатности буџетски корисници, кроз додјелу одговарајућег организационог кода на коме ће се вршити његова књиговодствена евиденција.

(2) Евидентирање пословних промјена у систему главне књиге трезора које се односе на исту пословну годину врши се у једној рачуноводственој години кроз 14 рачуноводствених периода: 12 календарских мјесеци и два прелазна периода кроз које се врши донос почетног стања и формирање завршног стања на крају календарске године.

(3) Затварање рачуноводствених периода врши се мјесечно, системски за све буџетске кориснике у систему главне књиге трезора, у складу са процедурама трезорског пословања.

(4) Затварање рачуноводствене године врши се након што су извршена сва потребна књижења за протеклу пословну годину, системски за све буџетске кориснике у систему главне књиге

трезора у складу са процедурама трезорског пословања и најкасније до рока за предају годишњих финансијских извјештаја.

(5) Трајно затварање пословних књига буџетског корисника у систему главне књиге трезора врши се на дан настанка статусних промјена или на дан обустављања пословања, онемогућавањем даљег уноса података на организациони код буџетског корисника.

Члан 11.

Отварање, вођење и закључивање пословних књига буџетских корисника изван система главне књиге трезора врши се тако да се обезбједи контрола и исправност унесених података, њихово чување, могућност коришћења података, могућност добијања увида у промет и стања на рачунима главне књиге, те могућност увида у временски редослијед извршеног уноса пословних догађаја, уз уважавање законских начела и специфичности књиговодствених програмских и апликативних рјешења.

Члан 12.

(1) Буџетски корисници својим актом о организацији и систематизацији радних мјеста прописују потребан степен школске спреме, радно искуство и остале услове за лица која воде пословне књиге и састављају финансијске извјештаје.

(2) Вођење пословних књига буџетских корисника који послују преко система главне књиге трезора одјељења за финансије службе-Општине врши се у складу са прописаним трезорским процедурама, преко јединица трезора овлашћених за унос података у трезорску базу.

IV ЧУВАЊЕ КЊИГОВОДСТВЕНИХ ИСПРАВА И ПОСЛОВНИХ КЊИГА

Члан 13.

(1) Дневник трансакција и главна књига чувају се најмање десет година.

(2) Помоћне књиге чувају се најмање пет година.

(3) Помоћне пословне евиденције (обрасци за трезорско пословање и др.) чувају се најмање пет година.

(4) Финансијски извјештаји и извјештаји о извршеној ревизији чувају се трајно.

(5) Пословне књиге, пословне евиденције, финансијски извјештаји и извјештаји о извршеној ревизији чувају се у оригиналном облику записа или коришћењем других адекватних средстава архивирања.

(6) Пословне књиге које чине систем главне књиге трезора чувају се у електронском облику, у просторијама општине, а у надлежности одјељења за финансије .

(7) Пословне књиге буџетских корисника који послују изван система главне књиге трезора општине воде се и чувају се у просторијама буџетског корисника.

(8) Рокови током којих се чувају пословне књиге и финансијски извјештаји почињу да се одвијају по истеку

последњег дана пословне године на коју се односе.

IV ПОПИС

Члан 14.

Буџетски корисници врше попис у складу са Законом о рачуноводству и ревизији РС, правилима Министарства и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, којим су прописани предмет, циљеви, обвезници, методе, технике, поступак и процедуре пописа, врсте и рокови за извршење пописа, те начин усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Члан 15.

(1) Буџетски корисници најмање једном годишње врше редован и потпун попис са циљем утврђивања стварног стања имовине и обавеза на дан састављања годишњих финансијских извјештаја.

(2) За организацију и правилност пописа имовине и обавеза одговоран је руководилац буџетских корисника .

(3) Попис врше комисије именован од руководиоца буџетских корисника.

(4) Комисија за попис предлаже поступак и процедуру усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем.

(4) Одлуку о поступку и процедури усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем доноси руководилац буџетских корисника или виши орган управе уколико то захтијевају позитивни законски прописи.

V БУЏЕТСКЕ КЛАСИФИКАЦИЈЕ И БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВЕНО ПОЉЕ

Члан 16.

(1) Буџетска класификација представља системски оквир који својим кодским структурама омогућава дефинисање и евидентирање финансијских активности према различитим захтјевима.

(2) Буџетски корисници воде књиговодство према прописаним стандардним буџетским класификацијама.

(3) Стандардне буџетске класификације су: фондовска, организациона, економска, подекономска (субаналитичка), функционална и програмска (пројектна).

(4) Фондовска класификација даје информацију о изворима финансирања.

(5) Организациона класификација даје информације о мјесту настанка трансакција.

(6) Економска класификација даје информације о економској категорији трансакција (приходи, расходи, имовина, обавезе итд.).

(7) Подекономска (субаналитичка) класификација даје детаљније информације за праћење трансакција.

(8) Функционална класификација даје информације о сврси трансакција.

(9) Програмска (пројектна) класификација

даје информације о групи активности Буџетски корисник на које се трансакције односе.

(10) Фондовска, организациона, економска и функционална класификација прописане су од Министарства.

(11) Подекономска (субаналитичка) и програмска (пројектна) класификација су слободне и на захтјев буџетских корисника у трезорској апликацији се отварају њихове шифре са одговарајућим прописима прилагођеним потребама корисника.

Члан 17.

(1) Кодови стандардних буџетских класификација чине буџетско рачуноводствено поље које има 33 знака груписана у шест сегмената:

- а) 2 знака за фондовски код,
- б) 8 знакова за организациони код,
- в) 6 знакова за економски код,
- г) 6 знакова за подекономски (субаналитички) код,
- д) 4 знака за функционални код и
- ђ) 7 знакова за програмски (пројектни) код.

(2) Буџетско рачуноводствено поље обавезно користе буџетски корисници, који су укључени у трезорски систем пословања, за унос и књижење финансијских трансакција у систему главне књиге трезора.

1. Фондовска класификација

Члан 18.

(1) Буџетски корисници имају обавезу да воде књиговодство по начелу фондовског књиговодства.

(2) Буџетски корисници користе пет различитих фондова:

- а) општи фонд (01),
- б) фонд прихода по посебним прописима (02),
- в) фонд грантова (03),
- г) фонд средстава приватизације и сукцесије (04) и
- д) фонд за посебне пројекте (05).

Члан 19.

(1) Општи фонд представља буџет у ужем смислу ријечи и користи се за исказивање свих средстава и свих активности у вези са усвојеним буџетом/финансијским планом корисника. Трансакције које се дешавају у оквиру општег фонда одвијају се преко система јединственог рачуна трезора, односно система рачуна јавних прихода, трансакционих рачуна, инвестиционих рачуна и рачуна посебних намјена јединице локалне самоуправе.

(2) Издвајање осталих фондова из општег фонда врши се само изузетно, у сврху обављања специфичних активности или постизања одређених циљева у складу са посебним прописима и/или ограничењима.

(3) Претпоставке за коришћење фондова 02, 03, 04 и 05 су сљедеће:

- а) закон или одлука о извршењу буџета/финансијског плана Општине,

,прописује буџетске кориснике и изворе за које се могу користити други рачуноводствени фондови осим општег фонда,

- б) позиције прихода и расхода нису планиране буџетом,
- в) постоји рачун посебних намјена и
- г) постоје оперативно расположива новчана средства.

Члан 20.

(1) Фонд прихода по посебним прописима користи се за евидентирање средстава која се на основу прописа користе само у посебне сврхе и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико нису укључена у општи фонд. На примјер трансакције по основу властитих прихода буџетских корисника у оквиру главне књиге трезора којима је Законом о извршењу буџета дато право да слободно њима располажу, трансакције буџетских корисника изван главне књиге трезора преко редовних властитих банковних рачуна по основу активности које се финансирају из њихових властитих прихода и осталих извора који немају строго одређену (пројектну) намјену, као што су на примјер редовни трансфери из буџета и слично.

(2) Фонд грантова користи се за евидентирање грантова од домаћих и страних, физичких и правних лица, примљених на намјенске рачуне у систем јединственог рачуна трезора или изван система јединственог рачуна трезора, те свих активности буџетских корисника које се финансирају из тих средстава, уколико средства нису укључена у општи фонд.

(3) Фонд средстава приватизације и сукцесије користи се за евидентирање средстава приватизације и сукцесије и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико средства нису укључена у општи фонд,

(4) Фонд за посебне пројекте користи се за евидентирање средстава намијењених посебним пројектима и свих активности на реализацији односних пројеката који се финансирају из приступних фондова Европске уније, кредита европских и међународних финансијских организација и институција, те средстава других институционализованих иноизвора финансирања уколико средства нису укључена у општи фонд.

Члан 21.

(1) У главној књизи трезора Општине, нефинансијска имовина, дугорочна финансијска имовина осим орочених новчаних средстава преко годину дана, дугорочне обавезе и трајни извори средстава (укључујући и финансијски резултат), евидентирају се на фонду 01 без обзира на извор прибављања.

(2) У књиговодству буџетских корисника изван главне књиге трезора, не врши се евидентирање на фонду 01, осим изузетно. Буџетски корисници евидентирају трансакције преко властитих банковних рачуна на рачуноводственом фонду 01 (општи фонд) само уколико се исте планирају у званичном буџету, јединице локалне самоуправе општине. Чињеница да

је у званичном буџету једног нивоа власти планирана само позиција трансфера према буџетском кориснику на групама конта 487 или 488, не представља довољан услов да буџетски корисник исказује трансакције по основу утрошка тих средстава на фонду 01.

2. Организациона класификација

Члан 22.

Организациона класификација књиговодствене евиденције у систему главне књиге трезора Општине врши се према бројчаним ознакама (шифрама) прописаним Рјешењем министра финансија у складу са Законом о буџетском сиситему.

3. Економска класификација

Члан 23.

(1) Буџетски корисници обавезни су да стање и промјене имовине, обавеза, извора, буџетских и осталих прихода и примитака, буџетских и осталих расхода и издатака и резултата исказују на шестоцифреним аналитичким контима прописаним у Аналитичком контном плану за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова (у даљем тексту: Контни план).

(2) Примарну структуру Контног плана чини десет класа:

- а) Класа 0 - Нефинансијска имовина,
- б) Класа 1 - Финансијска имовина,
- в) Класа 2 - Обавезе,
- г) Класа 3 - Властити извори и ванбилансна евиденција,
- д) Класа 4 - Расходи,
- ђ) Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину,
- е) Класа 6 - Издаци за финансијску имовину и отплату дугова,
- ж) Класа 7 - Приходи,
- з) Класа 8 - Примци за нефинансијску имовину и
- и) Класа 9 - Примци од финансијске имовине и задуживања.

(3) У оквиру класе 4 и 7, на групама групама конта 47 и 77 издвајају се расходи и приходи обрачунског карактера који не захтијевају одлив, односно не узрокују прилив готовине. Приходи и расходи обрачунског карактера не планирају се у буџету.

(4) Према билансној припадности, класе 0, 1, 2 и 3 чине класе биланса стања; класе 4 и 7 су класе биланса успјеха; док класе 4 (осим групе 47), 5, 6, 7 (осим групе 77), 8 и 9 представљају класе буџетских извјештаја.

4. Функционална класификација

Члан 24.

(1) Буџетски корисници су обавезни да класификују расходе (класа 4 економске класификације) и издатке и примитке за нефинансијску имовину (класа 5 и 8 економске класификације) према СОFOG класификацији владиних функција објављеној

од стране Одјељења за статистику Уједињених нација.

(2) Расходи обрачуноског карактера, као што су трошкови амортизације, обрачунате негативне курсне разлике, расходи на основу усклађивања вриједности имовине и слично (конта групе 47 економске класификације), издаци за финансијску имовину и отплату дугова (класа 6 економске класификације) и примици од финансијске имовине и задуживања (класа 9 економске класификације) нису предмет разврставања по функционалној класификацији.

VI РАЧУНОВОДСТВЕНЕ КОНТРОЛЕ

Члан 25.

Интерне рачуноводствене контроле су саставни дио система финансијског управљања и контрола који је уређен Правилником Општине, а обухвата мјера у циљу:

- 1) заштите средстава од прекомјерног трошења, превара или ненефикасне употребе;
- 2) обезбјеђења поузданости и вјеродостојности рачуноводствених података;
- 3) обезбјеђење извршење послова у складу са одлукама органа Града;
- 4) оцјене рада свих радника, руководилаца и организационих дијелова и организационих дијелова буџетских корисника и Општине у цјелини.

Интерне рачуноводствене контроле треба да обезбједи поузданост и вјеродостојност рачуноводствених евиденција и података, те објективно и фер извјештавање.

За поузданост и вјеродостојност сваке трансакције односно пословне промјене треба обезбједити прописно одобрење њеног настанка, потврђено од овлашћеног лица, као и извршења у складу са установљеним правилима и исправно евидентирање у пословним књигама.

Члан 26.

У циљу обезбјеђења поузданости и вјеродостојности рачуноводствених података и информација треба најмање обезбједити спровођење следећих мјера интерне контроле:

- 1) запослени су материјално задужени средствима или користе одређена средства не могу да воде рачуноводствену евиденцију за та средства;
- 2) контролу књиговодствених исправа не могу да врше лица која су материјално задужена за имовину не коју се исправе односе;
- 3) запослене који се дуже материјалним и новчаним средствима, уколико је могуће, треба повремено замјенивати другим запосленима (ротација запослених) који могу открити грешке и неправилности које су претходни запослени учинили;
- 4) запослени који воде аналитичку евиденцију купаца не могу вршити готовинске новчане наплате од купаца за које воде евиденцију;
- 5) рачуноводствене исправе, као што су чекови, мјенице, фактуре, наруџбенице, путни налози и други документи морају бити означене серијским бројевима и издавани по редослиједу тих бројева;
- 6) захтјеви за набавку, на основу којих се врши набавка материјала/услуга, не могу се извршавати ако претходно нису овјерени од стране овлашћених лица, након

чега се проводи одговарајућа процедура у локалном трезору којом се осигурава да се врше само планиране и одобрене набавке:

7) Прије обрачуна примања запослених треба извршити контролу радног времена за које се врши обрачун и обезбједити, од стране надлежних руководилаца, контролу правилности и тачности обрачуна и исплате примања и припадајућих обавеза;

8) Повремено вршити попис, посебно ризичних ставки (новац и сл.), а најмање једном годишње извршити редован потпун попис свих ставки имовине и обавеза и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем, у складу са посебним актом у вези потписа;

9) Подаци се могу носити у систем трезора само на основу уредно попуњених и од стране овлашћених лица потписаних трезорских образаца;

10) Приступ рачуноводственом софтверу (СУФИ Апликација и интерни информациони систем) омогућен је искључиво у складу са корисничким лиценцама, при чему је осигурано функционисање интерних рачуноводствених контрола и онемогућено брисање прокњижених пословних догађаја/трансакција;

Контролни поступци и друге мјере интерних контрола за поједине процесе и поступке (јавне набавке, прикупљање прихода, попис имовине и обавеза, овјеру и кретање књиговодствених исправа, плаћања, службена путовања, кориштење службених возила, лагајничко пословање и др.), код буџетских корисника, детаљније се прописују правилницима, упутствима, наредбама и другим актима, у складу са законским обавезама или потребама, на основу додијељених овлашћења. Корисници буџета Општине који својим актом уређују систем финансијског управљања и контрола могу, у оквиру тог акта, детаљније регулисати и интерне рачуноводствене контроле.

VII РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Члан 27.

Дефиниције и обухват појединих категорија и врста имовине, обавеза, властитих извора, прихода, примитака, расхода и издатака, за чије признавање и вредновање се у овом поглављу прописују рачуноводствене политике, дати су у Правилнику о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова.

Нефинансијска имовина

Члан 28.

Нефинансијска имовина се према рачуносношћу (року трајања/употребе) дијели на:

-нефинансијску имовину у сталним средствима (имовина од које се очекују економске користи или услужни потенцијали у периоду дужем од годину дана и /или у периоду дужем од уобичајеног циклуса пословања) и
-нефинансијску имовину у текућим средствима (имовина од које се очекују економске

користи или услужни потенцијал у периоду краћем од годину дана и /или у периоду краћем од уобичајеног циклуса пословања).

Нефинансијску имовину у сталним средствима чини:

- (1) произведена стална имовина (зграде и објекти, постројења и опрема, биолошка имовина и нематеријална произведена стална имовина),
- (2) драгоцености,
- (3) непроизведена стална имовина,
- (4) нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми.

Нефинансијска имовина у текућим средствима чини:

- (1) стална имовина намијењена продаји и обустављена пословања,
- (2) стратешке залихе, залихе материјала, учинака и робе, ситан инвентар, ауто гуме, одјећа, обућа и сл.

Члан 29.

(1) Признавање и вредновање **зграда и објеката** врши се у складу са MPC-JC 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Вредновање приликом почетног признавања врши се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Када је средство стечено у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност средства, његово почетно вредновање се врши по фер вриједности на дан стицања.

(3) Вредновање након почетног признавања врши се примјеном модела набавне вриједности - амортизовањем признате вриједности средства, умањене за процијењену резидуалну вриједност и евентуалне акумулиране губитке од умањења вриједности током његовог вијека трајања или примјеном модела ревалоризације.

(4) Обрачун амортизације врши се примјеном линеарне методе, у складу са важећим Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа, а евидентирање се врши задуживањем на аналитичким контима амортизације и одобравањем на аналитичким контима корекције вриједности имовине. Израчунати износ амортизације признаје се као обрачунски расход

на аналитичким контима амортизације зграда и објеката 471211, 471212, 471213 и 471219 и књижи се на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности зграда и објеката 011119, 011129, 011139 и 011199.

(5) Провјера да ли је дошло до обезвређења имовине на дан билансирања врши се у складу са MPC-JC 21 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ утврђеног обезвређења признаје се текући трошак на аналитичком конту 471511 - Расходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине и врши књижење на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности зграда и

објеката 011119, 011129, 011139 и 011199.

(6) Процјена фер вриједности врши се примјеном ревалоризационог модела у складу са MPC-JC 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ повећања фер вриједности средства које је предмет ревалоризације врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а разлика се књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине. За износ смањења фер вриједности врши се пропорционално смањење салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а разлика се књижи на дуговној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине до износа расположивог салда ревалоризационих резерви на тој групи средстава, а остатак се признаје као текући трошак на аналитичком конту 471511 - Расходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине. Уколико се приликом нове ревалоризације утврди повећање фер вриједности средства које је претходно ревалоризовано на ниже, врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, до висине претходно књиженог трошка по основу ревалоризације те групе средстава признаје се текући приход на аналитичком конту 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине, док се остатак књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

(7) Расходи амортизације и расходи и приходи признати на основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским расходима/приходима.

Члан 30.

Признавање и вредновање **постројења и опреме** врши се на исти начин као и код зграда и објеката, уз примјену одговарајућих конта прописаних Контним планом: аналитичка конта корекције вриједности постројења и опреме 011219, 011229, 011239, 011249, 011259, 011269, 011279, 011289, 011299, аналитички конто 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине, аналитичка конта амортизације постројења и опреме 471221, 471222, 471223, 471224, 471225, 471226, 471227, 471228 и 471229, аналитички конто 471511 - Расходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине, аналитички конто 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине.

Члан 31.

(1) Признавање и вредновање **биолошке имовине** врши се у складу са MPC JC 27 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање биолошке имовине врши се по фер вриједности умањеној за процијењене трошкове продаје на мјесту продаје.

(3) Уколико се вредновање биолошке имовине не врши по фер вриједности, не врши се амортизација, а ефекти промјене фер вриједности књиговодствено се евидентирају преко аналитичког конта 471511 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине (смањење вриједности), аналитичког конта 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (повећање вриједности) и аналитичких конта корекције вриједности биолошке имовине 011319, 011329 и 011399.

(4) За биолошку имовину за коју цијене на тржишту нису утврђене и за које алтернативни поступци процјене фер вриједности нису поуздани почетно вредновање врши се по трошку набавној вриједности или цијени коштања. Вредновање биолошке имовине која није призната по фер вриједности након признавања врши се амортизовањем признате вриједности срдства, умањене за процијењену резидуалну вриједност, током његовог вијека трајања и умањењем за губитке од обезвређења.

Члан 32.

(1) Признавање и вредновање **инвестиционе имовине** врши се у складу са MPC-JC 16 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање инвестиционе имовине у власништву врши се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Када је средство стечено у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност средства, његово почетно вредновање врши се по фер вриједности на дан стицања.

(3) Вредновање имовине из става 2. овог члана, након почетног признавања, врши се по фер вриједности, а ефекти промјене фер вриједности се књиговодствено евидентирају преко аналитичког конта 471511 - Расходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за смањење вриједности), аналитичког конта 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за повећање вриједности) и аналитичких конта корекције вриједности инвестиционе имовине 011419.

(4) Ако не постоји могућност поузданог мјерења фер вриједности, вредновање инвестиционе имовине, након признавања, врши се амортизовањем признате вриједности имовине умањене за процијењену резидуалну вриједност током његовог вијека трајања и умањењем за губитке од обезвређења, у складу са MPC-JC 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Књиговодствено евидентирање амортизације, ефеката промјене вриједности по основу губитака од обезвређења и ревалоризације врши се како је објашњено код зграда и објеката, уз примјену одговарајућих конта прописаних Контним планом: аналитичка конта корекције вриједности инвестиционе имовине 011419, 011429 и 011439, аналитички конто 321111 - Резерве по основу

ревалоризације нефинансијске имовине, аналитичка конта амортизације инвестиционе имовине 471241 и 471242, аналитички конто 471511 - Расходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине, аналитички конто 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине.

(5) Улагање у имовину узету под оперативни закуп, када су испуњени услови да се та улагања класификују као инвестициона имовина, вреднује се по моделу фер вриједности осим у случајевима дозвољеним MPC-JC и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Ефекти промјене фер вриједности се књиговодствено евидентирају преко аналитичких конта 471511, 771511 и 011439 на начин објашњен у ставу 4. овог члана.

Члан 33.

(1) Признавање и вредновање **нематеријалне произведене имовине** врши се у складу са MPC JC 31 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање нематеријалне произведене имовине врши се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Када је имовина стечена у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност имовине, њено почетно вредновање врши се по фер вриједности на дан стицања.

(3) Вредновање након признавања врши се амортизовањем признате вриједности средства умањене за процијењену резидуалну вриједност током његовог вијека трајања и умањењем за губитке од обезвређења или примјеном допуштеног алтернативног поступка ревалоризације. Књиговодствено евидентирање амортизације, ефеката промјене вриједности по основу губитака од обезвређења и ревалоризације врши се на исти начин као што је објашњено код зграда и објеката, уз примјену одговарајућих конта прописаних Контним планом: аналитички конто 011519 - Корекција вриједности нематеријалне произведене имовине, аналитички конто 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине, аналитички конто 471251 - Расходи по основу амортизације нематеријалне имовине, аналитички конто 471511 - Расходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине, аналитички конто 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине.

Члан 34.

(1) У случају продаје произведене сталне имовине, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје произведене сталне имовине на аналитичком конту 771611 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје произведене сталне имовине на аналитичком конту 471611 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(2) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(3) Средства добијена продајом произведене сталне имовине немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине.

Члан 35.

(1) Вредновање **драгоцјености** се врши по фер вриједности, а ефекти промјене фер вриједности се књиговодствено евидентирају преко аналитичког конта 471512 - Расходи по основу усклађивања вриједности драгоцјености (за смањење вриједности), аналитичког конта 771512 - Приходи по основу усклађивања вриједности драгоцјености (за повећање вриједности) и аналитичких конта корекције вриједности драгоцјености 012119 и 012129.

(2) У случају продаје драгоцјености, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје драгоцјености на аналитичком конту 771612 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје драгоцјености на аналитичком конту 471612 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности). Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима. Средства добијена продајом драгоцјености немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине.

Члан 36.

(1) **Земљиште не** подлијеже амортизацији.

(2) Признавање и вредновање земљишта врши се у складу са МРС-ЈС 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(3) Почетно вредновање врши се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Када је средство стечено у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност средства, његово почетно вредновање се врши по фер вриједности на дан стицања.

(4) Вредновање након признавања врши се по набавној вриједности умањеној за евентуалне акумулиране губитке од умањења вриједности или примјеном модела ревалоризације.

(5) Провјера да ли је дошло до обезвређења имовине на дан билансирања врши се у складу са МРС-ЈС 21 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ утврђеног обезвређења признаје се текући трошак на аналитичком конту 471513 - Расходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине и врши се књижење на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности земљишта 013119.

(6) Процјена фер вриједности врши се примјеном ревалоризационог модела у складу са МРС-ЈС 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ повећања фер

вриједности средства које је предмет ревалоризације врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности имовине, а разлика се књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине. За износ смањења фер вриједности врши се пропорционално смањење салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности имовине, а разлика се књижи на дуговној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине до износа расположивог салда ревалоризационе резерве за ту групу средстава, а остатак се признаје као текући трошак на аналитичком конту 471513 - Расходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине. Уколико се приликом нове ревалоризације утврди повећање фер вриједности имовине које је претходно ревалоризовано на ниже, врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности имовине, а до висине претходно књиженог трошка по основу ревалоризације те имовине признаје се текући приход на аналитичком конту 771513 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине, док се остатак књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

(7) Расходи и приходи признати по основу усклађивања вриједности земљишта имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским расходима/приходима.

Члан 37.

(1) **Подземна и површинска налазишта** не подлијежу амортизацији.

(2) Вредновање подземних и површинских налазишта врши се по фер вриједности - процјеном садашње вриједности очекиваних нето економских користи од налазишта.

Ефекти промјене фер вриједности подземних и површинских налазишта књиговодствено се евидентирају преко аналитичког конта 471513 - Расходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за смањење вриједности) и аналитичког конта 771513 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за повећање вриједности) и аналитичког конта корекције вриједности подземних и површинских налазишта 013219.

(3) Трошкови и приходи признати по основу усклађивања вриједности подземних и површинских налазишта имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским расходима/приходима.

(4) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 38.

(1) **Шуме , воде и електромагнетне фреквенције** не подлијежу амортизацији.

(2) Признају се и вреднују по фер вриједности-процјеном садашње вриједности очекиваних нето економских користи, које могу бити остварене њиховом употребом.

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 39.

(1) Признавање и вредновање **нематеријалне непроизведене имовине** (патенти, концесије) врши се у складу са МРС ЈС 31 и МРС ЈС 40 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање нематеријалне непроизведене имовине врши се по трошку набавке - набавној вриједности. Када је имовина стечена у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност имовине, њено почетно вредновање се врши по фер вриједности на дан стицања.

(3) Вредновање након почетног признавања врши се амортизовањем признате вриједности средства, умањене за процијењену резидуалну вриједност током његовог вијека трајања и умањењем за губитке од обезвређења или примјеном допуштеног алтернативног поступка ревалоризације.

(4) Обрачун амортизације врши се примјеном линеарне методе по стопама прописаним Правилником. Израчунати износ амортизације признаје се као текући трошак на аналитичким контима амортизације нематеријалне имовине 471251 и књижи се на потражној страни аналитичког konta корекције вриједности нематеријалне непроизведене имовине 013419.

(5) Провјера да ли је дошло до обезвређења средстава на дан билансирања врши се у складу са МРС-ЈС 21 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ утврђеног обезвређења признаје се текући трошак на аналитичком конту 471513 - Расходи по основу усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине и врши се књижење на потражној страни аналитичког konta корекције вриједности нематеријалне непроизведене имовине 013419.

(6) Процјена фер вриједности врши се примјеном ревалоризационог модела у складу са МРС ЈС 31 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ повећања фер вриједности средства које је предмет ревалоризације врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а разлика се књижи на потражној страни аналитичког konta Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине. За износ смањења фер вриједности врши се пропорционално смањење салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а разлика се књижи на дуговној страни аналитичког konta 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине до износа расположивог салда ревалоризационе резерве за ту групу средстава, а остатак се признаје као текући

трошак на аналитичком конту 471513 - Расходи по основу усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине. Уколико се приликом нове ревалоризације утврди повећање фер вриједности средства које је претходно ревалоризовано на ниже, врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а до висине претходно књиженог трошка по основу ревалоризације тог средства признаје се текући приход на аналитичком конту 771513 - Приходи по основу усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине, док се остатак књижи на потражној страни аналитичког konta 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

(7) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 40.

(1) У случају продаје непроизведене сталне имовине, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје непроизведене сталне имовине на аналитичком конту 771613 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје непроизведене сталне имовине на аналитичком конту 471613 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(2) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(3) Средства добијена продајом непроизведене сталне имовине немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине.

Члан 41.

(1) Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми вреднује се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања имовине у процесу њеног прибављања.

(2) Приликом стављања средства у употребу врши се искњижавање исказане вриједности активираних средства са синтетичког konta 0141 - Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и пренос на одговарајућа konta нефинансијске имовине у употреби.

(3) Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми не подлијеже амортизацији.

(4) Провјера да ли је дошло до обезвређења средстава на дан билансирања врши се у складу са МРС-ЈС 21 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

Члан 42.

(1) Вриједност сталне имовине намјењене продаји утврђује се по књиговодственој вриједности или фер вриједности умањеној за процијењене

трошкове продаје, зависно од тога која је нижа.

(2) Стална имовина намијењена продаји не подлијеже амортизацији.

(3) Класификовање , вредновање и рекласификовање сталне имовине намијењене продаје врши се у складу са МСФИ5 и другим релевантним стандардима и прописима.

(4) Рекласификовање врши се искњижавањем са аналитичког конта на коме је претходно стална имовина била евидентирана и припадајуће исправке вриједности на дуговну страну одговарајућег конта.

(5) Ако је фер вриједност умањена за процијењене трошкове продаје нижа од књиговодствене вриједности сталне имовине која се рекласификује на сталну имовину намијењену продаји, разлика представља импаритетни губитак који се евидентира као обрачунски расход на аналитичком конту 471514-Расходи од усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављеног пословања.

(6) Евентуално касније смањење фер вриједности сталне имовине намијењене продаји умањене за процијењене трошкове продаје књиговодствено се евидентира преко аналитичког конта 02119-Корекција вриједности сталне имовине намијењене продаји и обрачунских расхода на аналитичком конту 471514-Расходи од усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања, повећање фер вриједности сталне имовине намијењене продаји умањене за процијењене трошкове продаје књиговодствено се евидентира преко конта 021119-Корекција вриједности сталне имовине намијењене продаји и обрачунског прихода на аналитичком конту 771514-Приходи по основу усклађивања вриједности имовине намијењене продаји и обустављених пословања, највише до износа претходно признатог смањења вриједности имовине.

Члан 43.

(1) У случају продаје сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања на аналитичком конту 771615-Добици од продаје сталних средстава намијењених продаји и обустављених пословања. (Ако је износ од продаје већи од књиговодствене вриједности) или губитак од продаје на конту 471615-Губици од продаје сталних средстава намијењених продаји и обустављених пословања. (Ако је износ од продаје мањи од књиговодствене вриједности).

(2) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(3) Средства добијена продајом сталне имовине намијењена продаји и обустављених пословања немају третман текућег прихода, него примитака од нефинансијске имовине у оквиру класе 8.

Члан 44.

(1) Признавање и вредновање **залиха материјала** врши се у складу са МРС-ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Вредновање залиха врши се по набавној вриједности, односно цијени коштања или нето надокнадивој вриједности, зависно од тога која је нижа. Набавна вриједност, односно цијена коштања залиха треба да обухвати и све трошкове набавке, трошкове конверзије и друге трошкове довођења залиха у њихово садашње стање и на садашњу локацију. Када се залихе стичу кроз трансакцију која није трансакција размијене, њихово признавање се врши по фер вриједности на датум стицања.

(3) Свођење набавне вриједности, односно цијене коштања залиха на нижу нето надокнадиву вриједност евидентира се преко аналитичког конта 471516 - Расходи од усклађивања вриједности залиха материјала, учинака и робе и одговарајућег корективног конта вриједности залиха материјала 023119 или 023129. Уколико у наредном периоду дође до повећања нето надокнадиве вриједности залиха, признаје се приход на аналитичком конту 771516 - Приходи по основу усклађивања вриједности залиха материјала, учинака и робе и врши корекција вриједности залиха преко одговарајућег корективног конта, али само до износа првобитног умањења.

Члан 45.

(1) Набавка **канцеларијског материјала**, материјала за одржавање чистоће, режиског материјала и осталог материјала који не служи за израду учинака који се пласирају на тржишту, него за обављање редовне дјелатности буџетског корисника има третман текућег расхода (одговарајућа аналитичка конта у оквиру синтетичких конта 4123 - Расходи за режиски материјал и 4124 - Расходи за материјал за посебне намјене) и не евидентира се преко залиха.

(2) На крају извјештајног периода управа буџетског корисника процјењује материјалну значајност неутрошених залиха материјала.

(3) Под материјално значајним стањем подразумијева се случај када је вриједност залиха неутрошеног материјала на датум извјештавања већа од 20% вриједности укупно извршених набавки у току године, укључујући и почетно стање тих залиха.

(4) У случају када се процијени да је стање неутрошених залиха материјала на дан извјештавања материјално значајно, за пописом утврђену вриједност неутрошених залиха умањују се текући расходи (одговарајућа аналитичка конта у оквиру синтетичких конта 4123 - Расходи за режиски материјал и 4124 - Расходи за материјал за посебне намјене), а евидентирају залихе осталог материјала (одговарајућа аналитичка

конта у оквиру подсинтетичког конта 02312).

(5) За износ из става 4. овог члана истовремено се евидентирају издаци за залихе осталог материјала на терет одговарајућег аналитичког конта у оквиру подсинтетичког конта 51612, у корист корективног рачуна 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину.

(6) У наредној години вриједност залиха билансираних на начин објашњен у претходним ставовима овог члана преноси се на расходе у моменту употребе.

Члан 46.

(1) Признавање и вредновање залиха **ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично се врши** у складу са МРС-ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање залиха врши се по набавној цијени, односно цијени коштања или нето надокнадивој вриједности, зависно од тога која је нижа. Набавна цијена, односно цијена коштања залиха треба да обухвати и све трошкове набавке, трошкове конверзије и друге трошкове довођења залиха у њихово садашње стање и на садашњу локацију. Када се залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично стичу кроз трансакцију која није трансакција размјене, њихово признавање се врши по фер вриједности на датум стицања.

(3) Свођење набавне вриједности, односно цијене коштања залиха на нижу нето надокнадиву вриједност евидентира се преко аналитичког конта 471517 - Расходи од усклађивања вриједности залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично и корективног конта 024119 - Корекција вриједности залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично. Уколико у наредном периоду дође до повећања нето надокнадиве вриједности залиха, признаје се приход на аналитичком конту 771517 - Приходи по основу усклађивања вриједности залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично и врши се корекција вриједности залиха преко корективног конта 024119, али само до износа првобитног умањења.

(4) Набавка залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично нема третман текућег расхода, него издатка за нефинансијску имовину.

(5) Књиговодствено евидентирање набавке залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру подсинтетичког конта 02411 - Залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично, за вриједност набављених залиха уз истовремено одобравање одговарајућих конта обавеза према добављачима у оквиру подгрупе 223 - Обавезе из пословања, за цијели фактурисани износ набављених залиха.

(6) За плаћене износе обавеза према добављачу обавеза се затвара исплатом са банковног рачуна, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску

имовину. Ако се фактура према добављачу дјелимично исплаћује врши се процентуално сразмјерно раздвајање издатака на издатке за залихе и издатке по основу ПДВ-а.

(7) Приликом стављања залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично у употребу задужује се аналитички конто 471161 - Набавна вриједност залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично издатих у употребу и одобрава (умањује) одговарајуће аналитички конто у оквиру подсинтетичког конта 02411 - Залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично. Утврђивање набавне вриједности реализованих залиха врши се по методама дозвољеним МРС-ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Овако евидентирани расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским расходима.

Члан 47.

Улагања буџетског корисника без накнаде у постојећу нефинансијску имовину (реконструкција, инвестиционо одржавање, побољшање и сл.) другог буџетског корисника евидентира се на један од следећих начина:

(1) Ако буџетски корисник који улаже у имовину (инвеститор) и буџетски корисник чију имовину се улаже (корисник) припадају истој јединици власти евидентирање улагања у нефинансијску имовину врши се у оквиру класе конта 0-Нефинансијска имовина на организационом коду буџетског корисника. За вриједност улагања у нефинансијску имовину врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5-Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском нивоу, уз истовремено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5 на организационом коду буџетског корисника-инвеститора.

(2) Ако буџетски корисник-инвеститор и буџетски корисник припадају истој јединици власти, али немају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге, евидентирање улагања у постојећу нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0-Нефинансијска имовина код буџетског корисника-корисника уз истовремено евидентирање прихода по основу трансфера унутар исте јединице власти на аналитичком конту 788111. Такође за вриједност улагања врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5, уз истовремено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5 на организационом коду буџетског корисника-корисника. Код инвеститора у вриједности извршених улагања евидентира се расход по основу трансфера унутар исте јединице власти на аналитичком конту 488111.

(3) Ако буџетски корисник-инвеститор и буџетски корисник-корисник не припадају истом нивоу власти евидентирање се врши у оквиру класе 0-Нефинансијска имовина буџетског корисника-корисник уз истовремено евидентирање прихода по основу трансфера у оквиру подгрупе 787. Такође код буџетског корисника-корисник врши се евидентирање у оквиру класе 5 као и потражна страна корективног конта класе 5. Код буџетског корисника-инвеститора у вриједности извршених улагања евидентира се расход по основу трансфера у оквиру конта -487.

(4) Улагања без накнаде у постојећу нефинансијску

имовину других субјеката које немају статус буџетског корисника евидентирају се код буџетског корисника инвеститора у оквиру конта 415-Грантови.Изузетак је када улагање увећава основни капитал примаоца и повећава власничко учешће даваоца.

2. Финансијска имовина

Члан 48.

(1) У складу са МРС ЈС 28, МРС-ЈС 29, МРС ЈС 30 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима врши се класификација финансијске имовине у једну од следећих категорија:

- а) готовина и еквиваленти,
- б) зајмови и потраживања,
- в) финансијска средства која се држе до рока доспијећа,
- г) финансијска средства расположива за продају или
- д) финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успеха.

(2) У одлуци о улагању средстава у финансијску имовину, буџетски корисник је обавезан да се изјасни о иницијалној класификацији финансијске имовине у неку од категорија наведених у ставу 1. овог члана.

(3) При почетном признавању финансијске имовине буџетски корисник треба да је вреднује по њеној фер вриједности увећаној за трошкове трансакције који се директно могу приписати стицању имовине, у случају финансијске имовине која се не прати по фер вриједности кроз биланс успеха.

Члан 49.

Готовина и еквиваленти изражени у домаћој валути вреднују се по номиналној вриједности. Готовина и еквиваленти у иностраној валути исказују се у одговарајућој противвриједности стране валуте по средњем курсу Централне банке БиХ на датум стицања. Позитивне и негативне курсне разлике се на дан извјештавања утврђују по средњем курсу на дан билансирања, у складу са МРС-ЈС 4 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Признавање позитивних и негативних курсних разлика врши се корекцијом аналитичког конта финансијске имовине на коме су евидентирани готовина и еквиваленти, а на терет обрачунских расхода подсинтетичког конта 47141 - Расходи по основу обрачунатих негативних курсних разлика или у корист обрачунских прихода подсинтетичког конта 77141 - Приходи по основу обрачунатих позитивних курсних разлика.

Члан 50.

(1) Након иницијалног признавања **зајмови** се вреднују по амортизованој вриједности - финансијска имовина по основу пласираних зајмова исказује се у висини главнице која се потражује од зајмопримца.

(2) Обрачуната камата се књижи као засебно краткорочно потраживање.

Члан 51.

(1) **Потраживања** се на дан билансирања процјењују са становишта њихове наплативости.

(2) Потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа за потребе презентације у финансијским извјештајима класификују се као ненаплатива и врши се њихова корекција, на начин да се ненаплативи износ потраживања искњижава са редовних аналитичких конта потраживања на конта (сумњивих и) спорних потраживања, уз истовремено вршење исправке вриједности (сумњивих и) спорних потраживања (конто корекције вриједности потраживања) на терет обрачунских расхода подсинтетичког конта 47152 - Расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине.

(3) О потраживањима која су за потребе финансијског извјештавања рекласификована у сумњива и (спорна) обавјештава се руководиоцац буџетског корисника.

(4) Одлуку о коначном отпису ненаплативих потраживања за кориснике буџета јединице локалне самоуправе доноси скупштина на приједлог одјељења за финансије или начелник/градоначелник по овлашћењу скупштине.

(5) Потраживања отписана на основу одлуке донесене у складу са претходним ставом, искњижавају се из билансне евиденције.

(6) Подаци о отписаним потраживањима (отписани износи, информације о дужницима, бројеви одлука о отпису, основ отписа итд.) објелодањују се у образложењу уз финансијски извјештај буџетских корисника.

Члан 52.

Након иницијалног признавања **финансијска средства која се држе до рока доспијећа** вреднују се по амортизованој вриједности - финансијска средства која се држе до рока доспијећа исказују се у висини главнице коју потражује власник финансијског средства. Обрачуната камата се књижи као засебно краткорочно потраживање. Амортизација хартија од вриједности емитованих по номиналној вриједности врши се линеарно, а хартија од вриједности емитованих уз премију или дисконт методом ефективне каматне стопе.

Члан 53.

Након иницијалног признавања **финансијска средства расположива за продају** вреднују се по фер вриједности. Повећање фер вриједности на дан билансирања у односу на почетну вриједност евидентира се преко ревалоризационих резерви и конта корекције вриједности односне финансијске имовине.

Члан 54.

Након иницијалног признавања **финансијска средства по фер вриједности** кроз

биланс успјеха вреднују се по фер вриједности. Промјене у фер вриједности се билансирају преко конта корекције вриједности односне финансијске имовине на терет обрачунских расхода подсинтетичког конта 47152 - Расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине или у корист обрачунских прихода подсинтетичког конта 77152 - Приходи по основу усклађивања вриједности финансијске имовине.

Члан 55.

У случају продаје финансијске имовине, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје финансијске имовине на одговарајућем аналитичком конту подсинтетичког конта 77162 - Добици од продаје финансијске имовине (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје финансијске имовине на одговарајућем аналитичком конту подсинтетичког конта 47162 - Губици од продаје финансијске имовине (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности). Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима. Средства добијена продајом финансијске имовине немају третман текућих прихода, него примитака од финансијске имовине.

Члан 56.

Потраживања за камате, дивиденде и друге финансијске приходе имају краткорочни карактер и обухватају обрачунате камате, дивиденде и друге финансијске приходе који се односе на текући обрачунски период. Ова потраживања се евидентирају на обрачунској основи у корист прихода у тренутку стицања права.

3. Обавезе

Члан 57.

(1) У складу са MPC-JC 19 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, обавезе се могу класификовати као садашње обавезе (законске или изведене), резервисања или потенцијалне обавезе.

(2) Садашње обавезе су обавезе буџетских корисника које проистичу из прошлих догађаја, чије измирење ће довести до одлива ресурса који представљају економске користи или услужни потенцијал буџетског корисника.

(3) Резервисања су садашње обавезе са неизвјесним роком доспијећа и износом, али за које постоји вјероватноћа да ће за њихово измирење бити потребан одлив ресурса који представљају економске користи или услужни потенцијал и за које се може извршити поуздана процјена износа обавезе.

(4) Потенцијална обавеза је могућа обавеза која настаје на основу прошлих догађаја и чије постојање се потврђује само настанком или ненастанком једног или више неизвјесних будућих догађаја који

нису у потпуности под контролом буџетског корисника, или садашња обавеза која настаје по основу прошлих догађаја, али није призната, јер није вјероватно да ће одлив ресурса који представља економске користи или услужни потенцијал бити захтијеван за измирење обавезе или се износ обавезе не може довољно поуздано одмјерити.

(5) Предмет књиговодственог евидентирања на класи 2 и исказивања у билансу стања су садашње обавезе и резервисања.

(6) Обавезе се иницијално признају по номиналном износу кога чини фер вриједност роба или услуга, за које је добављач испоставио фактуру или постоји формални споразум из кога проистиче обавеза плаћања (нпр. плаћања у вези са социјалним давањима).

(7) Вредновање обавеза на датум биланса стања врши се у висини номиналне или дисконтване вриједности очекиваних одлива ресурса који представљају економске користи или услужни потенцијал буџетског корисника.

(8) Финансијске обавезе класификују се, признају и вреднују у складу са MPC JC 28, MPC JC 29 и MPC JC 30.

Члан 58.

(1) Резервисања се евидентирају у складу са MPC-JC 19 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, на конту 217131 - Дугорочна резервисања или 227311 - Краткорочна резервисања, уз истовремено признавање расхода на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 4713 - Расходи резервисања по основу обавеза.

(2) Када измирење обавеза по основу којих су извршена резервисања постане извјесно, приступа се планирању средстава у буџету за те намјене и књиговодственом исказивању њиховог износа на одговарајућим контима расхода или издатака и стварних обавеза, уз истовремено искњижавање резервисања у корист обрачунских прихода на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 7713 - Приходи од укидања резервисања по основу обавеза.

(3) Уколико се утврди да по основу резервисања неће доћи до одлива ресурса који представљају економске користи или услужни потенцијал буџетског корисника, врши се њихово искњижавање у корист обрачунских прихода на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 7713 - Приходи од укидања резервисања по основу обавеза.

(4) Појам резервисања у смислу MPC-JC 19 није еквивалентан појму резервисања буџетских средстава.

4. Властити извори

Члан 59.

(1) Трајни извори средстава формирају се:

1) Преузимањем салда трајних извора

утврђених на крају претходног извјештајног периода,

2) Из оснивачког улога обезбијеђеног за оснивање буџетског корисника у складу са одлуком о оснивању,уколико се ради о новом буџетском кориснику,

3) Из расподијељеног финансијског резултата ранијих година на основу одлуке менаџмента,

4) У осталим случајевима дозвољеним МРС-ЈС и другим релевантним прописима.

(2) Формирани трајни извори средстава не везују се за појединачне ставке имовине признате на страни активе,нису предмет пописа нити нужно искњижавају у случају продаје,преноса или губитка имовине по основу које су првобитно били формирани.

Члан 60.

Трајни извори средстава увећавају се или умањују:

(1) На основу одлуке менаџмента

(2) Приликом укључивања финансијских извјештаја буџетских корисника у консолидовани биланс стања

(3) Приликом укључивања финансијских извјештаја других ентитета јавног сектора у консолидовани биланс стања

(4) У осталим случајевима дозвољеним МРС-ЈС и другим релевантним прописима.

Члан 61.

(1) **Ревалоризационе резерве** се формирају по основу процјене фер вриједности нефинансијске и финансијске имовине у складу са МРС-ЈС 16, МРС-ЈС 17, МРС ЈС 29, МРС ЈС 31 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Ако се једна ставка имовине ревалоризује, у складу са захтјевима међународних рачуноводствених стандарда, приступа се ревалоризацији цијеле групе имовине исказане унутар једног подсинтетичког конта.

(3) Ако се књиговодствена вриједност неке групе средстава увећа услед ревалоризације, то повећање евидентира се на ревалоризационим резервама, осим за износ који се признаје као добитак у мјери у којој поништава умањење вриједности по основу ревалоризације исте групе средстава претходно признато као губитак.

(4) Ако се књиговодствена вриједност неке групе средстава смањи услед ревалоризације, то смањење се признаје као губитак, осим за износ који се књижи директно на дуговој страни ревалоризационих резерви у мјери у којој постоји потражни салдо ревалоризационих резерви за ту групу имовине.

(5) Повећања и смањења по основу ревалоризације, која се односе на појединачна средства у оквиру једне групе имовине, компензирају се једна са другим у оквиру те групе, али не и са различитим групама имовине.

(6) Ревалоризационе резерве се амортизују током употребе имовине по основу које су и формиране, а у висини разлике између већег износа

амортизације обрачунате на ревалоризовану вриједност и мањег износа амортизације обрачунате на историјску вриједност имовине.

(7) Коначно поништавање преосталих ревалоризационих резерви врши се у корист резултата у моменту расходовања имовине по основу које су и формиране.

Члан 62.

Резерве из резултата формирају се на основу расподеле позитивног финансијског резултата ранијих година и служе за покривање очекиваног негативног финансијског резултата.

Члан 63.

(1) Потражни салдо конта 331111 - Финансијски резултат ранијих година може се расподијелити у корист трајних извора средстава, резерви из резултата.

(2) Дуговни салдо конта 331111 - Финансијски резултат ранијих година може се покрити из резерви из резултата. Уколико постојећи салдо резерви из резултата није довољан, преостали дио дуговог салда конта 331111 може се покрити на терет трајних извора средстава.

Члан 64.

Финансијски резултат и трајни извори средстава у главној књизи трезора се исказују на генералним организационим кодовима.

5. Методологија утврђивања финансијског резултата и буџетског суфицита/дефицита

Члан 65.

(1) Финансијски резултат текуће године представља разлику између прихода (класа 7) и расхода (класа 4), кориговану за износе директних књижења на конту 331211 у складу са МРС-ЈС и другим релевантним рачуноводственим прописима. У сљедећој години салдо конта 331211 - Финансијски резултат текуће године преноси се на конто 331111 - Финансијски резултат ранијих година.

(2) Финансијски резултат текуће године није једнак појму буџетског суфицита/дефицита (буџетског мања/вишка).

(3) Буџетски суфицит/дефицит представља разлику између збира прихода, без прихода обрачунског карактера и примитака за нефинансијску имовину, и збира расхода, без расхода обрачунског карактера и издатака за нефинансијску имовину:

Буџетски суфицит/дефицит = (класа 7 - група 77 + класа 8) - (класа 4 - група 47 + класа 5).

(4) Одлуку о расподели буџетског суфицита доноси орган управе, у складу са одредбама Закона о буџетском систему Републике Српске и Упутством за утврђивање суфицита расположивог за расподелу.

6. Ванбилансна евиденција

Члан 66.

(1) На контима групе 39 - Ванбилансна евиденција евидентирају се пословни догађаји који немају директног утицаја на имовину, обавезе и изворе, него само отварају могућност за такав утицај у будућности (основна средства у закупу, примљена туђа роба и материјал, хартије од вриједности ван промета, гаранције, одобрени, а неповучени кредити и сл.).

(2) Књижења на контима групе 39 врше се истовременим евидентирањем на контима подгрупе 391 - Ванбилансна актива и контима подгрупе 392 - Ванбилансна пасива.

(3) Ванбилансна актива и ванбилансна пасива морају бити у равнотежи.

(4) Конта ванбилансне активе и ванбилансне пасиве међусобно се затварају када престане могући утицај пословних догађаја из става 1. овог члана.

7. Расходи

Члан 67.

(1) **Расходи** су смањења економских користи или услужног потенцијала током извјештајног периода, у облику одлива или трошења средстава или настанка обавеза које доводе до смањења нето имовине/капитала.

(2) Расходи се признају на обрачунској основи, у периоду у коме је и обавеза за плаћање настала без обзира да ли је извршено и само плаћање.

(3) Расходи обухватају текуће расходе, расходе обрачунског карактера и трансфере између буџетских јединица.

(4) Вредновање расхода (изузев расхода обрачунског карактера) врши се по номиналној вриједности очекиваног одлива готовине или готовинског еквивалента или других економских користи.

(5) Салда конта расхода не преносе се у наредну годину и затварају се на терет конта 499999 - Рачун за затварање расхода и преносе на класу 3 у циљу обрачуна финансијског резултата текућег периода.

Члан 68.

(1) Под расходима обрачунског карактера подразумевају се расходи по основу набавне вриједности реализованих залиха, амортизације, резервисања по основу обавеза, финансијски расходи обрачунског карактера, расходи од усклађивања вриједности имовине, губици од продаје имовине, дате помоћи у натури и остали расходи обрачунског карактера, који не захтијевају одлив готовине и као такви се не планирају у буџету него се евидентирају искључиво у циљу израде финансијског извјештаја.

(2) У циљу израде финансијског извјештаја њихово признавање и вредновање се врши у складу са релевантним рачуноводственим стандардима.

(3) Амортизација је систематски (плански) распоред вриједности неког средства које се амортизује током његовог вијека трајања. Буџетски корисници су уз финансијски извјештај дужни

објелоданити информације значајне за разумијевање начина обрачуна расхода амортизације сталне нефинансијске имовине којом управљају (процијењени корисни вијек, метод амортизације и друго).

8. Издаци за нефинансијску имовину

Члан 69.

(1) Издаци за изградњу, прибављање, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију нефинансијске имовине евидентирају се преко конта класе 5, која представља затворен систем конта.

(2) Издаци за нефинансијску имовину се евидентирају на дуговној страни аналитичких конта класе 5, уз истовремено књижење на потражној страни корективног конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину.

(3) Књиговодствено евидентирање на контима класе 5 претходи књижење пословног догађаја, који ће довести до новчаног одлива, на одговарајућим билансним контима (укључујући и авансе дате за нефинансијску имовину).

(4) У складу су одобреним буџетом, књиговодствено евидентирање на класи 5 врши се у периоду за који је настала обавеза издатка за нефинансијску имовину, независно од тога да ли је по том основу до краја обрачунског периода дошло до готовинског одлива или се исти очекује у наредном обрачунском периоду.

(5) Изузетак је када се на крају обрачунског периода жели извршити резервација расположивих средстава на ставкама планираним у буџету (фонд 01) за набавку/улагање у нефинансијску имовину. Резервисање буџетских средстава планираних за набавку/улагање у нефинансијску имовину може се извршити уколико су испуњени сљедећи општи услови:

а) да је позиција планирана буџетом,
б) да постоји сагласност надлежне институције/органа за утрошак средстава,
в) да је покренут или завршен поступак јавних набавки или друга захтјевана процедура прибављања нефинансијске имовине,
г) да постоји поуздана процјена износа обавезе и
д) да постоји вјероватноћа да ће за измирење обавезе бити потребан одлив средстава.

(6) Поред општих услова из става 5. овог члана могу бити прописани и посебни услови за одређену буџетску годину.

(7) Резервисање средстава се врши књижењем на дуговној страни аналитичких конта класе 5, уз истовремено књижење на потражној страни корективног конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину. Евидентирање на контима биланса стања врши се у наредној години, на моменту набавке нефинансијске имовине, односно стварног настанка обавезе за издатак за нефинансијску имовину.

(8) Вредновање издатака за нефинансијску имовину врши се по номиналној вриједности оствареног или очекиваног одлива готовине или готовинског еквивалента.

(9) Салда конта класе 5 не преносе се у

наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

9. Издаци за финансијску имовину и отплату дугова

Члан 70.

(1) Издаци за прибављање хартија од вриједности, акција, учешћа у капиталу, финансијских деривата, издаци по основу датих зајмова у земљи и иностранству и издаци на име отплате дугова евидентирају се преко конта класе 6, која представља затворен систем конта.

(2) Издаци за финансијску имовину и отплату дугова се евидентирају на дуговој страни аналитичких конта класе 6, уз истовремено књижење на потражној страни корективног конта 619999 - Рачун за преузимање издатака за финансијску имовину или 629999 - Рачун за преузимање издатака за отплату дугова или 639999-Рачун за преузимање осталих издатака.

(3) Књиговодственом евидентирању на контима класе 6 претходи књижење пословног догађаја који ће довести до новчаног одлива на одговарајућим билансним контима (укључујући и авансе дате за финансијску имовину).

(4) У складу с одобреним буџетом, књиговодствено евидентирање на класи 6 врши се у моменту када је настала обавеза издатка за финансијску имовину или отплату дуга, независно од тога да ли је по том основу до краја обрачунског периода дошло до готовинског одлива или се исти очекује у наредном обрачунском периоду.

(5) Вредновање издатака за финансијску имовину и отплату дугова врши се по номиналној вриједности оствареног или очекиваног одлива готовине или готовинског еквивалента.

(6) Салда конта класе 6 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

10. Приходи

Члан 71.

(1) Приходи су бруто приливи економске користи или услужног потенцијала током периода извјештавања када ти приливи доводе до повећања нето имовине/капитала, осим повећања која се односе на учешће власника.

(2) Приходи се признају на модификованој обрачунској основи, у рачуноводственом обрачунском периоду у којем су мјерљиви и/или расположиви:

а) приходи су мјерљиви када их је могуће исказати вриједносно и

б) приходи су расположиви када су остварени унутар обрачунског периода или убрзо након тога, а по основу права стечених у обрачунском периоду у коме се признају.

(3) Приходи обухватају пореске и непореске приходе, укључујући и укинуте врсте јавних прихода, грантове, приходе обрачунског карактера и трансфере

између буџетских јединица.

(4) Структура пореских и непореских прихода који се прикупљају преко рачуна јавних прихода мијења се у складу са измјенама законске регулативе у односним областима.

(5) Вредновање прихода (изузев прихода обрачунског карактера) врши се по номиналној вриједности очекиваног прилива готовине или готовинског еквивалента или других економских користи.

(6) Салда конта класе прихода не преносе се у наредну годину и затварају се у орис конта 799999 - Рачун за затварање прихода и преносе на класу 3 у циљу обрачуна финансијског резултата текућег периода.

Члан 72.

(1) Приходи по основу ефективних позитивних курсних разлика признају се и вреднују у складу са MPC-JC 4 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Приходи по основу дивиденди, учешћа у капиталу, приходи од хартија од вриједности и финансијских деривата, приходи од камата и остали приходи из трансакција размјене, признају се и вреднују на обрачунској основи у складу са MPC-JC 9 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(3) Приходи по основу расподјеле јавних прихода на датум израде годишњих финансијских извјештаја сматрају се приходима тог извјештајног периода.

(4) Грантови у новцу које су буџетски корисници примили од физичких и правних лица из земље и иностранства за текуће и капиталне намјене признају се као приход у тренутку пријема готовине или стицања права (без разграничења неутрошеног дијела), осим уколико постоји за пренијета средства у складу са захтјевима MPC JC 23.

Члан 73.

(1) Под приходима обрачунског карактера подразумијевају се приходи од реализације залиха, корекција прихода за промјене вриједности залиха учинака, приходи од укидања резервисања по основу обавеза, финансијски приходи обрачунског карактера, приходи од усклађивања вриједности нефинансијске и финансијске имовине, добици од продаје нефинансијске и финансијске имовине, помоћи у натури и остали приходи обрачунског карактера, који не узрокују прилив готовине и као такви се не планирају у буџету него се евидентирају искључиво у циљу израде финансијског извјештаја.

(2) У циљу израде финансијског извјештаја њихово признавање и вредновање се врши у складу са релевантним рачуноводственим стандардима.

11. Примици од нефинансијске имовине

Члан 74.

(1) Примици од продаје нефинансијске

имовине евидентирају се преко конта класе 8, која представља затворен систем конта.

(2) Примиси од нефинансијске имовине се евидентирају на потражној страни аналитичких конта класе 8 у моменту настанка новчаног тока, уз истовремено књижење на дуговној страни корективног конта 819999 - Рачун за преузимање примитака од нефинансијске имовине .

(3) Примиси се могу евидентирати прије настанка новчаног тока, уколико су остварени убрзо након обрачунског периода, а по основу права стечених у обрачунском периоду у коме се признају.

(4) Књиговодственом евидентирању на контима класе 8 претходи књижење пословног догађаја који је довео до новчаног прилива на одговарајућим билансним контима (укључујући и примљене авансе за нефинансијску имовину).

(5) Вредновање примитака од нефинансијске имовине врши се по номиналној вриједности оствареног прилива готовине или готовинског еквивалента.

(6) Салда конта класе 8 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

12. Примиси од финансијске имовине и задуживања

Члан 75.

(1) Примиси од реализације (продаје и наплате) финансијске имовине и примиси од задуживања евидентирају се преко конта класе 9, која представља затворен систем конта.

(2) Примиси од финансијске имовине и задуживања се евидентирају на потражној страни аналитичких конта класе 9 у моменту настанка новчаног тока, уз истовремено књижење на дуговној страни корективног конта 919999 - Рачун за преузимање примитака од финансијске имовине или 929999 - Рачун за преузимање примитака од задуживања или 939999- Рачун за преузимање осталих примитака.

(3) Примиси се могу евидентирати прије настанка новчаног тока уколико су остварени убрзо након обрачунског периода, а по основу права стечених у обрачунском периоду у коме се признају.

(4) Књиговодственом евидентирању на контима класе 9 претходи књижење пословног догађаја који је довео до новчаног прилива на одговарајућим билансним контима (укључујући и примљене авансе за финансијску имовину).

(5) Вредновање примитака од финансијске имовине и задуживања врши се по номиналној вриједности оствареног прилива готовине или готовинског еквивалента.

(6) Салда конта класе 9 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

VII ГРЕШКЕ И ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Члан 76.

Према МРС-ЈС 3, буџетски корисници треба да

изврши ретроактивно исправљање материјално значајних грешака из претходног периода у свом првом сету финансијског извјештаја одобреном за издавање након откривања тих грешака тако што ће:

а) преправити упоредне износе за претходни презентовани период у којем се грешка појавила или

б) ако се грешка појавила прије најранијег презентованог периода, преправити почетна салда средстава, обавеза и капитала за најранији презентовани претходни период.

Члан 77.

(1) Грешка из претходног периода треба да се исправи ретроактивним преправљањем података изузев ако је немогуће да се утврде, било ефекти који се односе на одређени период, било кумулативни ефекат грешке.

(2) Када је неизводљиво да се утврде ефекти грешке из одређеног периода на упоредне информације за један или више презентованих претходних периода, тада треба преправити почетна салда средстава, обавеза и извора средстава за најранији период за који је ретроактивно преправљање података изводљиво (што може бити и текући период).

(3) Када је на почетку текућег периода неизводљиво да се утврди кумулативни ефекат неке грешке на све претходне периоде, тада треба преправити упоредне информације како би се грешка исправила унапријед од најранијег датума за који је то практично.

Члан 78.

У посебним обавјештењима уз годишњи извјештај, односно у нотама уз годишњи финансијски извјештај неопходно је објавити информације о:

а) природи грешке из претходног периода,

б) за сваки презентовани период, ако је то практично изводљиво, износ исправке сваке ставке финансијских извјештаја на коју исправка утиче,

в) износ исправке на почетку најранијег презентованог претходног периода и

г) ако је за одређени претходни период неизводљиво да се изврши ретроактивно преправљање података, информације о околностима које су довеле до такве ситуације, уз назнаку о томе како и када је грешка исправљена.

VIII ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

Члан 79.

(1) При рачуноводственом обухвату и објављивању информација о пословним догађајима буџетски корисници су обавезни да у складу са МРС-ЈС 14 и другим релевантним рачуноводственим стандардима, укључе и битне информације о пословним догађајима који су се десили у периоду између датума извјештавања и датума одобравања финансијских извјештаја.

(2) Под датумом извјештавања подразумијева се 31. децембар фискалне године, а под датумом одобравања финансијских извјештаја датум на који

су финансијске извјештаје одобрили појединци или тијела која имају надлежност и овлашћење за то.

(3) Разликују се двије врсте догађаја након датума извјештавања:

а) корективни догађаји након датума извјештавања, који пружају доказе о

околностима које су постојале на датум извјештавања, и

б) некорективни догађаји након датума извјештавања, који само указују на околности које су настале након датума извјештавања.

Члан 80.

(1) За ефекте корективних догађаја након датума извјештавања буџетски корисници коригују износе припремљене за презентацију у њиховим финансијским извјештајима.

(2) Примјери корективних догађаја су:

а) откривање превара или грешака које показују да су финансијски извјештаји нетачни,

б) утврђивање након датума извјештавања трошкова набавке имовине или прихода по основу продаје насталих, односно остварених прије датума извјештавања и

в) рјешење судског спора након датума извјештавања које указује на јасно постојање садашње обавезе ентитета прије датума извјештавања и друго.

(1) За ефекте некорективних догађаја након датума извјештавања буџетски корисници не коригују износе признате у својим финансијским извјештајима, али их објављују уз финансијски извјештај.

(2) Примјери некорективних догађаја су:

а) неуобичајено велики пад вриједности имовине евидентиране по фер вриједности,

б) преузимање или отуђење главног контролисаног ентитета,

в) најављивање плана престанка пословања,

г) велике куповине или отуђења средстава,

д) уништења имовине елементарном непогодом,

ђ) објављивање или започињање примјене значајног реструктурисања,

е) доношење законских прописа на основу којих је могуће извршити отпис

позајмица, пласмана и сл. датих ентитетима или појединцима,

ж) неуобичајено велике промјене цијена средстава или курсних стопа,

з) стварање значајних обавеза или потенцијалних обавеза и

и) постојање или започињање значајних судских спорова, итд.

IX КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

1. Дефиниције и изрази

Члан 82.

У вези са припремом и презентацијом консолидованих финансијских извјештаја општине и корисника буџета, у овом правилнику користе се изрази и дефиниције са сљедећим значењем:

а) контрола - моћ управљања финансијским и пословним политикама других корисника буџета или других ентитета јавног сектора, са циљем остваривања користи од њиховог пословања,

б) заједничка контрола - законом одређена или споразумом утврђена подјела контроле од стране корисника буџета над појединим или укупним активностима других

корисника буџета или других ентитета јавног сектора,

в) значајан утицај - право учествовања у одлучивању о финансијским и пословним политикама корисника буџета или других ентитета јавног сектора, али не и право контроле или заједничке контроле над тим политикама,

г) економски ентитети - групе корисника буџета састављене од корисника буџета који самостално или заједно са другим буџетским корисницима контролишу једног или више других корисника буџета или других ентитета јавног сектора или остварују значајан утицај над њиховим финансијским и пословним политикама,

д) контролисани буџетски корисници - буџетски корисник који је под потпуном контролом другог буџетског корисника,

ђ) метода набавне вриједности - метода рачуноводственог обухватања улагања по којој се улагање признаје у висини његове набавне вриједности,

е) метода учешћа - рачуноводствена метода према којој се улагање почетно евидентира по набавној вриједности, а затим се коригује с циљем да одрази промјене учешћа буџетског корисника који има значајан утицај у нето имовини ентитета над којим је остварен значајан утицај,

ж) пропорционална консолидација - метода рачуноводственог обухватања учешћа у средствима, обавезама, расходима, приходима и нето имовини заједнички контролисаних корисника буџета и

з) засебни (појединачни) финансијски извјештаји - финансијски извјештаји презентовани од стране појединачних корисника буџета, укључујући и оне који остварују потпуну контролу, значајан утицај или су учесници у заједничкој контроли; засебни финансијски извјештаји нису исто што и консолидовани финансијски извјештаји, финансијски извјештаји у којим се улагања рачуноводствено обухватају методом учешћа или финансијски извјештаји сачињени методом пропорционалне консолидације.

Члан 83.

(1) У складу са одредбама МРС-ЈС 35, финансијски извјештаји општине и корисника буџета комбинују се по принципу „ред по ред“.

(2) Приликом израде консолидованог годишњег финансијског извјештаја одређене јединице власти предмет обавезне елиминације су трансакције евидентиране на синтетичким контима: 1192,1298,2192,2298,4183,4184,4782,4881,5812,6182,6282, 6382,7282,7782,7881,8812,9182,9282, и 9382.

(3) Трансакција идентификована као предмет елиминације, елиминира се у потпуности из консолидованог извјештаја, укључујући и њен ефекат на финансијски резултат текуће године. Нпр.

уколико расходи и издаци буџетске јединице даваоца, због ефекта стварања нове вриједности или временског разграничавања, нису једнаки приходима и примицима исказаним по основу исте трансакције код буџетске јединице примаоца, настала разлика се у консолидованом извјештају елиминира преко финансијског резултата текуће године.

Члан 84.

(1) Трансфери између буџетских јединица истог или различитог нивоа власти исказују се на обрачунској основи преко групе конта 48 и 78, без временског разграничавања неутрошених износа и обавезан су предмет елиминације приликом израде консолидованих извјештаја за те нивое власти.

(2) Трансфери између буџетских јединица истог или различитог нивоа власти подразумијевају дознаке према буџетским јединицама (за потребе буџетских јединица) које имају за циљ да помогну у обављању редовних активности или специфичне групе активности (пројекта) примаоца дознаке.

(3) Дознаке једне буџетске јединице на рачуне/у буџет друге буџетске јединице које се односе на плаћања одређених врста пореза, доприноса, накнада, такса, и слично или фактурисаних услуга немају карактер трансфера, и нису предмет елиминације при консолидацији.

Члан 85.

Потраживања и обавезе по основу трансфера и интерних трансакција између буџетских јединица истог или различитих нивоа власти евидентирају се на контима одгрупе 129 и 229 и обавезан су предмет елиминације при консолидацији.

Члан 86.

(1) Потраживања по основу расподјеле јавних прихода на дан извјештавања евидентирају се на аналитичком конту 129792 и аналитичким контима прихода.

Х ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 87.

(1) За рачуноводствени третман трансакција, других догађаја и стања, за које не постоје посебни МРС-ЈС нити су обухваћени овим правилником, Министарство може донијети инструкције које су обавезујуће за буџетске кориснике у Републици Српској.

(2) За рачуноводствени третман трансакција, других догађаја и стања, за које не постоје посебни МРС-ЈС, које нису обухваћени овим правилником и за које нису дате обавезујуће инструкције Министарства, руководство буџетских корисника користи своје расуђивање за разраду и примјену рачуноводствене политике на основу општеприхваћених рачуноводствених начела и принципа.

Члан 88.

(1) Ефекти примјене одредаба Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и Фондова и ефекти преласка на примјене рачуноводствених политика утврђених овим правилником, кумулативно се утврђују за вриједност средстава и обавеза уз кориговање почетног салда одговарајуће компоненте властитих извора (нето имовине), у складу са инструкцијама Министарства о књиговодственом евидентирању почетног стања и корекцијама књиговодственог евидентирања по почетном стању на дан 1. јануар 2017. године у главној књизи трезора за кориснике буџета и главним књигама буџетских корисника и фондова који нису у систему трезорског пословања.

(2) Ретроактивно преправљање података презентованих у финансијским извјештајима за претходну годину се не врши.

Члан 89.

Ступањем на снагу ових правилника престаје да важи Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 02/012.1-19/14 од 05.09.2014.године.

Члан 90.

Овај Правилник ступа на снагу у року осам дана од дана доношења.

Број:02.012.1-8/19 **НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ**
Датум: 17.05.2019. г. Миленко Авдаловић, с.р.

62. На основу члана 59. и 82.став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16), члана 3.став 1. и 3. Закона о трезору („Службени гласник Републике Српске“, број 28/13 и 103/15)и чланова 67. и 88.Статута Општине Невесиње(„Службени гласник општине Невесиње“, број 6/17) начелник општине Невесиње д о н о с и

О Д Л У К У

О НАЧИНУ ОРГАНИЗОВАЊА ТРЕЗОРА ОПШТИНЕ НЕВЕСИЊЕ

І

Овом одлуком уређује се начин организовања трезора општине Невесиње и буџетских корисника који се финансирају из буџета општине Невесиње у систему трезорског пословања

II

Локални трезор општине Невесиње састоји се из двије оперативне јединице:

- Оперативна јединица I - Општинска управа
- Оперативна јединица II – Остали корисници буџета општине Невесиње.

III

Оперативну јединицу I - Општинска управа чине следећи организациони дијелови:

- Скупштина општине`
- Општинска управа
- Територијална ватрогасна јединица
- Остала буџетска потрошња
- Оперативну јединицу II - Остали корисници буџета општине Невесиње чине следећи организациони дијелови:
- Мјесне заједнице
- ЈУ Центар за социјални рад
- ЈУ Дјечији вртић „Света Евгенија царица Милица“
- ЈУ СШЦ „Алекса Шантић“
- ЈУ Народна библиотека Невесиње
- ЈУ Туристичка организација општине Невесиње
- ЈУ Центар за информисање и културу

IV

У Оперативној јединици I општине Невесиње вршиће се унос података у Систем за управљање финансијским информацијама (СУФИ систем) за пословне промјене по свим модулима – помоћним књигама трезорског пословања (модул набавке, обавезе према добављачима, потраживања и главна књига трезора)

V

Унос података у Оперативној јединици I вршиће се на основу насталих пословних промјена, путем образаца за трезорско пословање буџетских корисника прописаних Упутством о форми, садржају и начину попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 9/11).

VI

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о начину организовања трезора општине Невесиње („Службени гласник општине Невесиње“, бр.11/12).

VII

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у Службеном гласнику општине Невесиње.

Број:02/012.10-182/19 НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
Датум: 06.05.2019.г. Миленко Авдаловић ,с.р.

63. Број: 02/012.9-146/19

Датум: 14.05.2019. године

На основу члана 67. и 88. Статута општине Невесиње („Службени гласник општине Невесиње“, број 6/17) и члана 12. Одлуке о извршењу буџета општине Невесиње за 2019. годину („Службени гласник општине Невесиње“, број 17/18), рјешавајући по Захтјеву Удружења пчелара Невесиње, од 15.04.2019. године и Закључку Општинског Колегија од 22.04.2019. године, начелник општине **доноси**

ОДЛУКУ

о реалокацији средстава

I

О д о б р а в а се реалокација средстава у износу од 2.800,00 КМ(двиехиљадеосамстотина конвертибилнихмарака), са конта 414141 „Субвенције пољопривредним произвођачима“, на конто број 415219 „Остали текући грантови непрофитним организацијама- Удружење пчелара“.

II

Средстава из тачке 1. ове Одлуке по реалокацији уплатиће се на жиро рачун Удружења.

III

За спровођење ове Одлуке задужује се Одјелјење за финансије

IV

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику општине Невесиње“.

НАЧЕЛНИК

Миленко Авдаловић,с.р.

64.

Општина Невесиње и з д а ј е

С А О П Ш Т Е Њ Е

1. Просјечна мјесечна бруто плата запослених у општини Невесиње исплаћена у у периоду јануар – децембар 2018 године износи 1.479,09 КМ.
2. Просјечна мјесечна плата након опорезивања – нето плата запослених у општини Невесиње исплаћена у периоду јануар –децембар 2018.године износи 924,58 КМ.

Број: 02/012.5-11/ 19

Начелник општине

Датум: 06.05.2019.г. Миленко Авдаловић,с.р.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗАА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ И СТАМБЕНО КОМУНАЛНЕ ПОСЛОВЕ

65. Број: 06-373-2/19

Датум:06.05.2019. године

Одјељење за просторно уређење и стамбено – комуналне послове општине Невесиње, на основу рјешења број 06-373-2/19 од 06.05.2019. године, извршило је у регистру заједнице зграда, у регистарском листу заједнице број 01-033, упис оснивања Заједница етажних власника, стамбено-пословне зграде Е-64, са сљедећим подацима:
Назив и сједиште заједнице: **Заједница етажних власника стамбено-пословне зграде Е-64, Војводе Петра Самарџића бр. 34**

Оснивачи: десет(10) етажних власника.
Дјелатност:70320.Управљање зградом за рачун етажних власника зграде.Иступа самостално у оквиру дјелатности, за обавезе одговара целокупном имовином, чланови одговарају супсидијарно до висине удјела у плаћању трошкова одржавања зграде. Заједницу заступа Пелкић Срђан предсједник Скупштине заједнице самостално и без ограничења.

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Слободан Шилеговић, дипл. инг. грађ, с.р.

Ред . бр	С А Д Р Ж А Ј	Стр ана
АКТИ НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ		
61.	ПРАВИЛНИК О РАЧУНОВОДСТВУ, РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА И РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПРОЦЈЕНАМА ЗА КОРИСНИКЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ НЕВЕСИЊЕ	1
62.	О Д Л У К А О НАЧИНУ ОРГАНИЗОВАЊА ТРЕЗОРА ОПШТИНЕ НЕВЕСИЊЕ	20
63.	ОДЛУКА О РЕАЛОКАЦИЈИ СРЕДСТАВА – Удружење пчелара	21
64.	С А О П Ш Т Е Њ Е о просјечној мјесечној бруто и нето плати запослених у општини Невесиње за период јануар – децембар 2018.г	22
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗАА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ И СТАМБЕНО КОМУНАЛНЕ ПОСЛОВЕ		
65.	Упис Заједнице етажних власника стамбено-пословне зграде Е-64, Војводе Петра Самарџића бр. 34	22